

Lammikon Loiskaus 9: Näsinneulan ylivoimaa

Taitotestinä SM-kisat

Kausi on pulkassa. Tätä kirjoitettaessa kaikki SM:t on juuri saatu pakettiin ja edessä aina jännittävä 25-mannaviesti. SM-kisat olivat tänä(kin) vuonna mielenkiintoinen paketti. Toukokuussa **SM-erikoispitkä** Keuruulla tarjosi paahtavassa helteessä vaativaa raskasta kanervaista maastopohjaa ja isoja hajontalenkkejä. Erot olivat suuria ja maalissa läikähtyneitä suunnistajia. Maastopohja ja helle yllättivät. Niihin ei oltu älytty/ehditty/pystytty kunnolla valmistautumaan.

SM-sprint kesän alussa Seinäjoella tarjosi vauhdikkaita mutta yksinkertaisia suoraviivaisia ratoja. Rastiväleillä ei ollut juuri teräviä sprinttimäisiä kulmia, eikä reitinvalintaa paljoakaan. Pioneerit olisi varmaan pitänyt laittaa asialle, jotta olisi saatu siltoja lisää ja radoille lisää reitinvalintahaasteita ;) No parhaat voitti silti ja vauhti ja suorituksen ja mielen hallinnan vaatimus yksinkertaisessakin suunnistuksessa korostui.

Syksyn SM:t aloitti **pitkät matkat Askolassa**. Maasto ja maastotyyppi olivat tuttua vuoden 2005 SM-pikasta. Etukäteisleirit harjoituskartoilla antoivat paremman kuvan, kuin itse kisassa olikaan - moni odotti vieläkin vaativampaa. Karsinnassa radat olivat jopa nautinnolliset. Finaalissa oli sitten tarjolla enemmän sitä mitä odotettiin – vaativaa ja mielenkiintoisia reitinvalintoja. Isojakin virheitä nähtiin – jopa aivan lopussa. Hieno kisa.

SM-keskimatkan skabat juostiin Savonlinnassa. Vaativa kisaformaatti – aamupäivällä sähkökkä karsinta ja iltapäivällä muutaman tunnin tauon jälkeen B- ja A-finaalit. Herkkumaastoa oli tarjolla, jossa riittävästi mäkiä. Mutta maastoa ja mäkiä olisi voinut hyödyntää ehkä vielä enemmän ja tehdä radoille enemmän reitinvalintaa. Fyysisesti ja myös taidollisesti baanat olivat vaativat.

Ja sitten heti seuraavana päivänä **SM-viestit** Joensuussa. Tarjolla oli vuoden vaativin maasto. Ja radat sen mukaiset. Gps-seurantateltassa oli ahdasta miesten jännittävällä ankkuriosuudella. Varmastikaan ainakaan kaikki juniorit eivät olleet moisessa maastossa ennen suunnistaneet. No, pois osasivat ja oppia tuli – usein se tärkein oppi on sitä, että 'en osaa tätä maastotyyppiä/tällaista pitkää väliä'. Vielä. Hieno kisa.

Myös **SM-yö** Tammisaar... Raaseporissa oli maastollisesti vaativa – ja radat hienot päivällekkin. Nyt ei ollut tulitikkusuunnistusta, vaan tarjolla oli reilusti pitkäkin väliä. Oma lukunsa oli sää: vettä tuli runsaasti ja tasapuolisesti kaikille ja tuulta oli melkein myrskyksi asti. Todellinen sissikeli! Kisakeskus vieressä olevine urheiluhalleineen ja videoscriineineen oli hieno ja sisällä oli onneksi lämmintä. Upea kisa, joka hyvällä ilmalla olisi ollut taatusti nautinnollinen – mutta nytkin se varmasti oli mieleenpainuva.

Koko vuoden SM-skabat tarjosivat ja testasivat monipuolisella tavalla suunnistustaitoja ja fysiikka joutui joka kisassa kovalle koetukselle. Juuri näinhän SM-kisoissa pitääkin! Ensi vuonna on taas uudet maastot, vaikka kaikki SM:t onkin Etelä-Suomessa. Yleensä SM-kisoja pidetään eri puolilla maata ja erilaisissa maastoissa. Mutta se on varmaa, että helpolla eivät kilpailijat v 2010:kään pääse. Ja hyvä niin! Valmennuksellisesti se myös tarkoittaa sitä, että et voi keskittyä vain yhteen asiaan/maastotyyppiin, vaan monipuolisuus on avain taidon ja fysiikan kehittämisessä. Ja hyvä niin.

SM-tilastot - kiitokset Antti Nieminen!

SM-pistetilastoja pitää TO-DEL-LA ansiokkaasti Antti Nieminen, KeU. Tietääkseni Antti ei saa upeasta hommastaan mitään korvausta. Aikaisemmin Suunnistaja-lehden palstoilla kauden lopuksi julkaistut tilastot Antti teki Suunnistusliiton toimeksiannosta, mutta taisi sekin korvaus loppua taannoisiin liiton supistamistoiimiin. No, miehellä kun sydän lepattaa lajirakkaudesta, niin Anttipa pisti tilastot nettiin ja virtuoosina rakensi automatiikkasysteemit, jolla heti tulosten valmistuttua SM-tilastot päivittyvät Antin sivuille. Niinpä olikin liki käsittämätöntä, kun SM-yöstä tulosten jaon jälkeen bussissa paluumatkalla katsoessani kännykällä Antin sivuja, olivatkin päivitetty pistetilastot jo netissä. Upeaa Antti!

Antin sivuilta löytyy paitsi tämän vuoden SM-tilastot, kaikkien aikojen SM-tilastot, MM-tilastot ja junnujen tilastot. Sekä upeat kuvat. Näistä tilastoista on monissa paikoissa hyötyä. KIITOS Antti!

SM-tilastojen kertomaa

Koko vuoden SM-tilastoissa Tampereen Pyrintö nousi todella pitkältä takamatkalta syksyn SM:ien ennätyskallisen loistavien mitali- ja pistesaalistusten ansiosta yllättäen koko tilaston kärkeen 450,2 pisteellään ohi Kooveen (431 pist), KangSK:n (397,5), MS Parman (292), SK Vuoksi (259,5) ja Rajamäen Rykmentin (212). Muut topten-seurat: Ulvilan Ura (199,5), Helsingin Suunnistajat (198), Espoon Suunta (193) ja If Femman (170).

Hiihtosuunnistuspisteissä paras oli SK Vuoksi (158,5), toisena Ounasvaaran Hiihtoseura (135), kolmantena Koovee 134 pinnallaan, sitten KangSK (114), If Femman ja Rasti Pielinen (92).

Pyöräsuunnistuksen hallitsija oli OK Botnia (113), toisena Koovee (102) ennen If Minkeniä (98). Sitten Jalasjärven Jalas (94), Kokkolan Suunnistajat (94) ja Rasti-Jussit (90).

Kesän jalkasuunnistuksen ylivoimainen hallitsija oli Tampereen Pyrintö. Seura keräsi kaikkien aikojen ennätyspisteet kesäpuolelta. TP keräsi jalkasuunnistuksesta yhteensä peräti 400.2 pistettä. KangSK sai 272.5 pinnaa, Helsingin Suunnistajat 197 ja Koovee 193 pistettä. Sitten Delta (161) ja MS Parma (138), Rajamäen Rykmentti (137), OK Orient (133), Lynx (126) ja kymmentenä AngA (122 pistettä).

Tampereen seutu jyllää

Tampereen seutu otti kokonaispisteissä selvän kolmoisvoiton. Ja selvä ero oli myös Ryhmä1:n kesän jalkasuunnistuksessa: TP 301.7, KangSK 197.5, Koovee 179. Sitten HS 131.5, VeVe 102.5, OK Orient 99.3, RR 97, PR 94, Lynx 89, Delta 87 ja MS Parma 85 pistettä. Em Antti Niemisen SM-talastosivujen 12:sta 'voittotilastointikategoriasta' TP vei 5, Koovee 2, KangSK 1 ja Epilän Esa 1. Muille jäi 3 kpl!

I ryhmän SM-viesti Joensuu: Pirkanmaalle peräti 4 mestaruutta 8:sta mahdollisesta eli D21/TP, D20/TP, H18/KangSK, D18/Koovee. Lisäksi 3 hopeaa: D21/Koovee, H20/Koovee, H18/TP ja 2 pronssia: H21/TP ja D16/KangSK. Sekä liuta plaketteja.

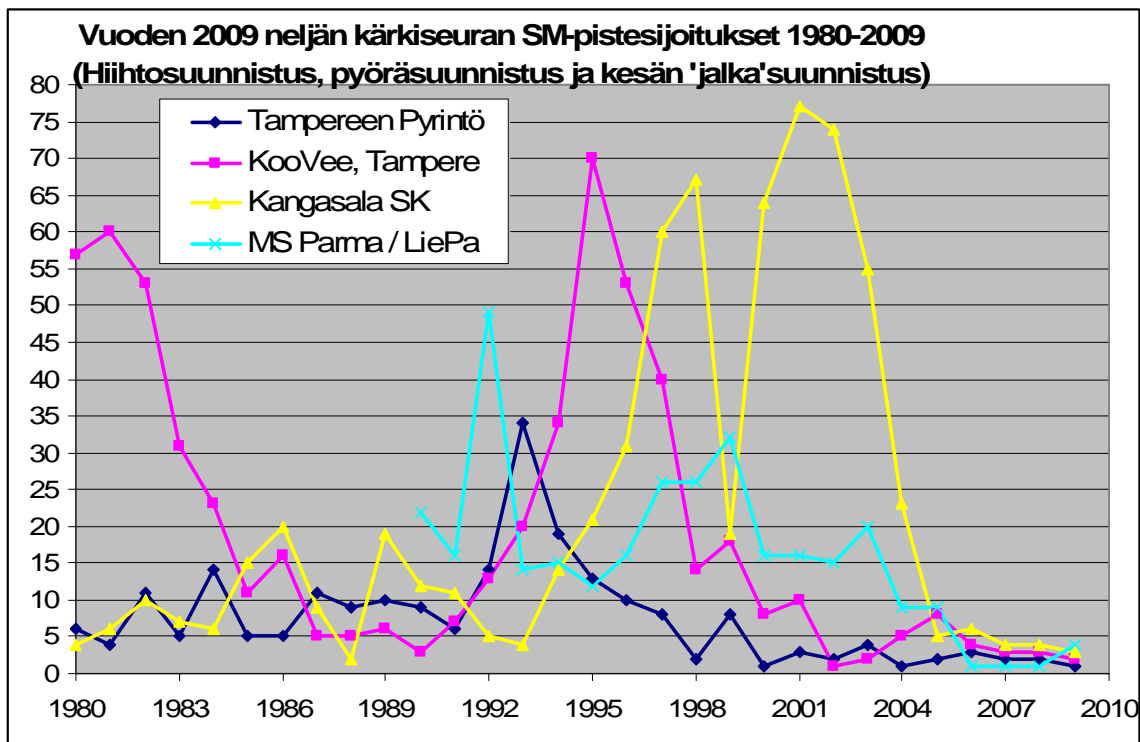
Miksi sitten kolmen kärki on 30 kilometrin säteellä? Tekeekö sen toiminta, raha, henki, vai laadukas AV-valmennus?

Jokainen näistä seuroista – luonnollisesti – on omanlaisensa.

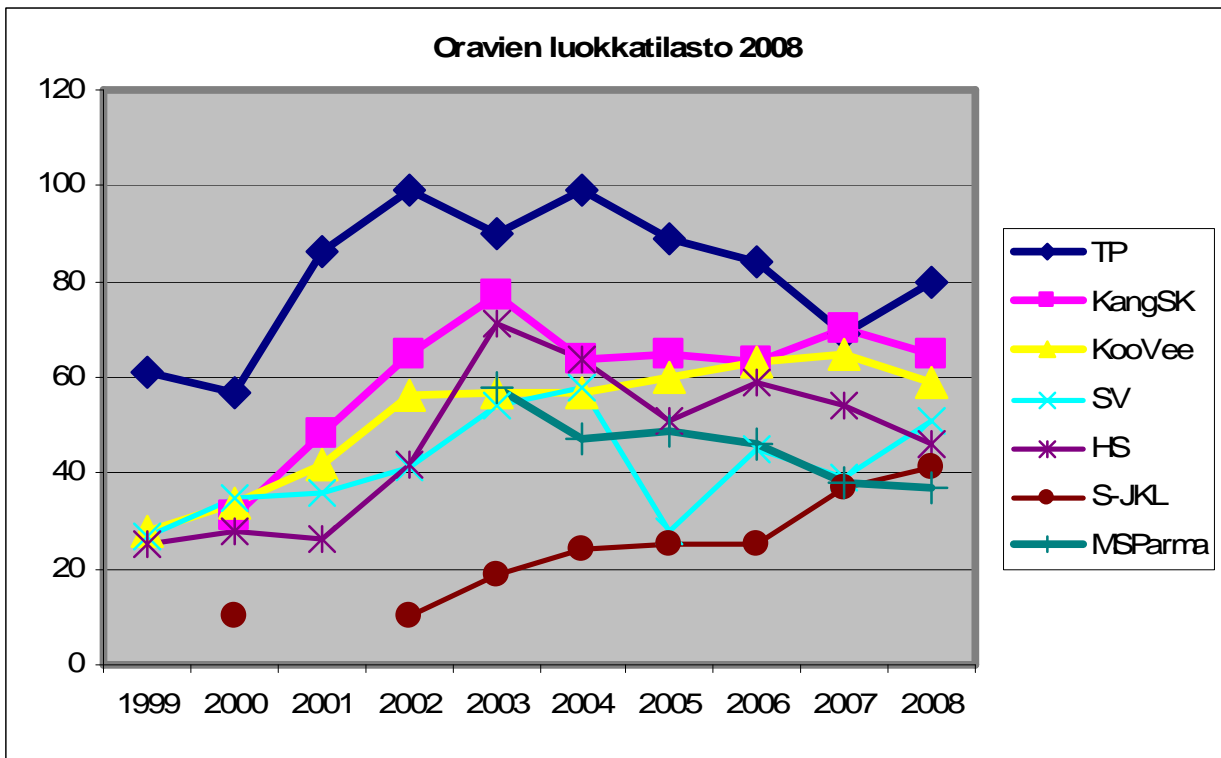
Koovee menestyy hiihtosuunnistuksessa Liisa Anttilan ja pyöräsuunnistuksessa Marika Haran johdolla erinomaisesti. 'Jalkasuunnistuksessa' seuran lippulaivana on ollut Pinja Satri, joka juniorivuosiinsa kolasi mitalit kotiin, sekä ikähenkilöissä Vilho Himanen. Pari vuotta sitten Koovee teki merkittävän lisäpanostuksen kesävalmennukseen palkatessaan suunnistusvalmentajan (Mia Taini). Näin hyvästä oravapolkutoiminnasta ja Arvolan Ramin jalostamista nuorista halutaan kasvattaa ja treenauttaa entistä menestyvämpiä suunnistajia junioreihin ja pääsarjoihin. SM-kesäpisteissä Koovee onkin hienossa nousussa.

Kangasala - aikaisemmin Kisa ja 1993 lähtien Kangasala **SK** - menestyi 1980-luvulta 90-luvun alkuvuosille erinomaisesti. Sitten toiminta – ja menestys – notkahti tärkeän avainhenkilön lopettamiseen. Ja vastaavasti nousu alkoi räjähdysmäisesti muutaman erinomaisen avainihmisen (Kari Papinsaari, Pentti Palm ja Juhani Isaksson) tultua toimintaa pyörittämään oravapolulla ja nuorissa. Ja menestyksen makuun päästyään toiminta jatkuu hyvänä uusienkin vetäjien toimesta. KangSK:n raju nousu näkyy erinomaisesti SM-pisteissä. Hyvä toiminta ja menestys jatkuu edelleen. Haasteena on kouluia hyvistä junioreista menestyviä aikuisia.

Tampereen Pyrinnön notkahdus tapahtui 1990 –luvun alkuvuosina, mutta kuitenkin niin, että 90-luvun puolivälistä alkaneen mahtimenestyksen mahdollistanut tehostunut toiminta oravapolulla alkoi jo v 1988 ennen kaikkea Markku Vainion ja Mikko Eskolan johdolla. Viisi vuotta kesti, ennen kuin menestys alkoi näkymään valtakunnan tasolla ensin Nuorten Jukolan ja sitten SM-tilastojen erinomaisena menestyksenä. Ja nousu sen kuin jatkuu ja jatkuu. Pyrinnön vahvuus on ehdottomasti se, että seuralla on erinomaiset edustusryhmät (miehet ja naiset), hieno nuorten ryhmä ja loistava ja jatkuvasti kehittyvä oravapolku. Viime vuosina myös seuran ikähenkilöt ovat menestyneet erinomaisesti – tänä vuonna TP jopa voitti ensimmäisen kerran kesän ryhmä 2:n SM-pistetilaston. Ja hienoa tässä on myös se, että Pyrinnön ikähenkilöt toimivat loistavalla tavalla oravapolulla ohjaajina ja nuorten valmentajina.

Kaikkien näiden kolmen seuran hyvä toiminta näkyy paitsi SM-pistetilastoissa, myös erinomaisesti niin Nuorten Jukolassa (-09: TP 1, Koovee 3. ja KangSK 4.) kuin myös Oravien luokkatilastossa, jossa eniten kilpailevia oravia on TP:llä, sitten KangSK:lla ja Kooveella.

Pyrintö on Nuorten Jukolan menestynein seura. Vaasassa punanutut voittivat viidennen kerran. Ensi vuonna Pyrintö ei voita - TP järjestää sen ;)

Näsinneulan seurojen menestyksen salaisuudet

Yhteistä kaikille kolmelle menestykselle on erinomainen ja kehittyvä oravapolku. Ensin nousi raketin lailla Pyrintö, sitten KangSK. Kooveen oravatoiminta on jo pitkään ollut hyvää. Lapsille suunnatut erinomaiset suunnistuskilpailutapahtumat ovat varmasti iso osa menestyskulttuurin luomista. Pyrinnöllä on Mikonpäivän Suunnistukset (350 osallistujaa iältään pääasiassa 4-14 -v), Kooveella on Särkänniemisuunnistukset ja Munkkirastit ja KangSK:lla Seikkailujen yö. Ja vastaavia lasten tapahtumia järjestävät myös naapuriseurajat. Pirkanmaalla onkin erinomainen sarja erillisiä lasten kilpailutapahtumia normaalien kansallisten lisäksi.

Nämä hyvin järjestetyt lasten tapahtumat ovat monessa mielessä erinomaisia. Katselin juuri Mikonpäivän Suunnistusten lähdössä, kuinka entiset/nykyiset edustusryhmäläiset saattelivat jälkikasvuun lasten lähdössä vaikkapa D4RRS (S=Saattaja) –sarjassa. Olin havaitsevinani selvää ylpeyttä saattajien naamalla – näin kasvatetaan jälkikasvu lajin sisään parhaalla mahdollisella tavalla. Mm Elli Taini, 3 v, sanoo aina, kun lähdetään suunnistuskisoihin, että ”mennäänkö Munkkirasteille?”!

Lammikon Loiskauksessa (Suunnistajalehti nro 3/09) valotin lasten kilpailutapahtumien järjestelyjen ja ratamestaritoiminnan näkökulmaa myös valmennuksellisessa mielessä. Toiminta on oltava hyvin mietittyä!

Keskinäinen hyvántahtoinen kilpailu – myös toiminnan laadukkuudessa ja laajuudessa – on avain jatkuvaan eteenpäin menoon täällä Pirkanmaalla.

Kilpailutilanteesta huolimatta, myös seurojen yhteistyö on hyvää ja kasvavaa. Aluevalmennus- ja huippuryhmätoiminnan ja sen erinomaisen vetäjän Juha Tainin myötä yhteistyö on vain lisääntynyt kartta-, harjoitus-, valmennustietouden ja mielipiteiden vaihtoina. Myös Sammon Urheilulukion merkitys on merkittävä.

Suunnistusolosuhteet ovat rannikolla varmaan paremmatkin kuin Hämeessä. **Vai onko?** Hämeessä on hämäläistä maastoa. Mutta vaikka se ei aina joka paikassa niin miellyttävää olisikaan, on meillä kuitenkin vahva valtti. Meidän maastomme ovat monipuolisia ja kartat erinomaisia (apukäyrineen kaikkineen ;). On toki niitä pöpeliköitä, mutta on myös hienoja avokalliomaastoja, on suppa- ja harjumaastoja, on mäkeä ja tasaista. Taito kasvaa monipuolisissa maastoissamme ja toki monet leirit pidämme usein Varsinais-Suomen vähälumisissa maastoissa. Tuntuu, että monet rannikkoseutujen suunnistajat ovat olleet viime vuosina vaikeuksissa vaativissa peitteisissä SM-maastoissa.

Mikään edellä mainittu syy ei yksinään nosta Pirkanmaan seuroja muita korkeammalle. Kyse on kokonaisuudesta ja myös siitä, että aina tarvitaan muutama hullu, jolla on kova laji- ja seurarakkaus ja halu tehdä niiden eteen töitä. Haasteena näillä(kin) seuroilla on jalostaa hyvistä SM-mitalisuunnistajistaan kansainväliseen menestykseen pystyviä junioreita ja aikuisia yhä enenevässä määrin. Tässä myös nuorten Olympiavalmentaja Juha Tainin panos on ja tulee olemaan merkittävä.